

Virág és hajszálak a hóban

ATOMTITOK III. ÁLOM

ATOMTITOK III. jelzés! Aha!

Nem ébredek fel, most nem ébredek fel, szuggerálja magát a postamester, tudni akarom, mibe keveredtem, mért kell pont nekem kézbesíteni, s kinek a gyanús táviratokat...?!

Nyugágy helyett a ricinusbokornál persze ott a bunkerlejárát, és alant a titkosított varrógépfűk, fejből, előre tudja az egészet, megint itt van a távirattal, és arra ügyel csak, nehogy felébredjen...!

— Jelszó?! —

Megfordul, beleütközik egy állófogasba: katonaköpeny, rangjelzések, sapka...!

Nem ébredek fel, szánja el magát, végire járok ennek a dolognak, jelszó pedig nincs, táviratok vannak ATOMTITOK jelzéssel, és gyanú van, a részemről, de hagyjuk...! És itt megint csak véget ér az álom, mivel hogy ronggyá ázott az esőben, Memőke pléddel, lila esernyővel indult a mentésére, és hiába magyarázza, hogy visszajött az álom!, plédek közé parancsolják, ahol már reménye sincs, hogy felvilágosítják, a nyugágy pedig végleg összecsuksva jövő nyárig a veranda zugában.

MÁS KÖRÖKBEN

Siket varga, miután hétszer is körbejárta a Gilice Kata udvarában álló bokrétafát, énekelve átalvágott a sáron, s dűtve-borítva rázuhant az ágyra... Kese Tóthéknál...! Akik felriadva megértették Siket vargával végre, hogy Kese Tóth van otthon, Siket varga pedig a kéményére feltett jelnek egy zöldmázás csuport.

Innen a kéménydíszek nagy divatja, innen, hogy Siket varga végül is nem sokat nyert a maga ötletével, kétségbeesve navigál a sárban.

Schmoll paszta és Vánca sütőpor égen feledkezett plakátjai kísértik a haladóbb fejeket, végül is nem mindig az a feltalálók sorsa, mi Siket vargáé, Pápi Balognál például bevált az órakolonchoz kötött háromtepsis nagy kombináció, mi éppen akkor zuhan le a falról, mikor a postával indulni kell.

Borbolya Bá háromszor-három-lépés bogárhátú házat betetejeztük, csengők meg tükrök koccanását hallja, szél beszélgeti őket, szilvafácska ágon forognak ajtaja előtt, könnyű álmokkal békíti a vénség, kék farkasokkal égre szállni készül. Gyermekded sárga levelek esőznek, alájuk tartja tenyerét, mesél még, foszladozó ingéről még a gombok egyenként vesznek el, a tárgyak irlalma emberi.

DESKASZÁRNYAS ÁLOM

Valaki megint elvitte a létrát, ebben a házban lehetetlen bármit a helyén megtalálni, ugyanakkor parancsba van kiadva, fogjon össze, de hirtelen, vagy három pár galambot...!

Öregapám megindul a parancsra, szokás szerint, de nem leli a létrát, szokás szerint, ezért a tehénólnál elfutja a méreg.

Alomról lévén szó, szegel, kopácsol, egybetákol egy szárnyszerkezetet, megnyekgeti, indul az őtpadlásra, félúton sincs, de már előkerül öreganyám a tállal meg a késsel, amit nyugodtan vehet sürgetésnek...! Viszont mióta repülni tud, végleg átpártolt a galambok oldalára, eszében sincs galambot hajkurászni! Körberepül, szapora nyekgetéssel működtetvén a deszkaszárnyakat, húz felfelé, s először életében világosan megérti, hogy a dolgok csak így, repülve elviselhetőek...! De a kalapja elszáll a fejről, s a kapkodás miatt zuhanni kezd...!!!

Öreganyám a tállal meg a késsel tényleg ott áll az ágy végiben, s néki kétsége sincs afelől, hogy az álmat valóságos parancs váltotta ki, s afelől sincs kétsége; hogy a létrát nem találja a helyén!

Mégsem ez, de a repülés emléke teszi véle, hogy a parancsot megtagadva hosszú beszédet intéz, egyenest az ágyból galambokért s mindenkiért, kinek szárnyai nőttek ezen a világon.

VESZEDELMEK

Mostanában a süvölvény hadakból ki-kiválnak a gőzősebb fejűek, s füttyörészve, a képen vágott holdig feltolt kalappal teszik magukat, tojánhéjba, súlyos bajuszhiány névre hallgató kórságokba esnek. Ezek azok az „ajajaj legénykék”, Rebeka lelkeket idézve itten, kik a földkerekségen mindenütt kiröhögöttek magukat, mivelhogy bicskával hadonásznak, ha előttük egy macska átfut, Temető Baloghról nem is szólva, s a nagy fehér libáról, ki folyton a nyomában járt, s mikor már Gilice Kata kocsmájához értek, merte csak a kalapját hozzávágni...! Libanyomokat nem leltek a hóban, Temető Baloghhgal viszont azonnal veres bort kellett itatni, siralmas csizmanyikorgást produkált. A söntés bádoggjára lecsapott kártyahalmok jelezték, hogy szerencsés kártyajárást akasztott el, mikor a kocsmajót maga után bevágta, és a frászból veresborral tudták csak kikezelni.

Most vagy az van, hogy a Kese Tóth lánynál nem látják szívesen a vak beszédű, faluréme Temető Baloghot, s akkor a Kese Tóthék öreganyja intézte úgy, hogy Temető Baloghnak hajmeresztő kísérete legyen, vagy valaki a kóbor lelkek közül szegődött hozzá, mindkét változattal számolni kell! Rebeka lelke, ki a vérfagyasztás képességével tűnik ki a sorból, s öreganyám, ki táltos képzelettel, hetedszer siklatják ki eszüket Temető Balogh esetén, miközben nyúzzák a rétest, preckelik a zsírral, és a fuszekliszárak visszarogynak bejاراتott posztócipőjükig.

KÖVESGYÜRŰÁLOM

Kese Tóthék alsószobája mélyén, öreganyja őrizetére bízva alszik az egyetlen Kese Tóth lány, még az alma is kiesik kezéből, amit Temető Balogh hozott néki, dunnára kitett gyűrűs bal kezéből alágurult a szoba közepére.

Öreganyja sóhajtva forgolódik, új taktikákat eszel ki a rosszabb, s még annál is rosszabb fordulatokhoz Temető Balogh ügyben, mert mióta ezek így összeédesedtek, aludni sem tud. Szétvadítja őket, és másnap megint itt ül a legényke, vak beszédétől regeg még a lámpa lesrófolt lángja is...! Megmondta a menyének, hogyha ebből egyszer lakodalom lesz, magára vessen! Ő engedte, hogy Temető Balogh kövesgyűrűjével nyiltan járjon a lánya! Meg kellett volna istenesen lépni, s megetetni erővel, ki látott már olyat, hogy éhezéssel csikarja ki a gyermek a szülőtől, amit akar...?! Hát vége a világnak...!

S mi volt a válasz? Hogy az őrizettel lett megbízva, és nem a károgozással, a szemét tartsa nyitva, az a dolga, s nem az, hogy a varjakkal konkuráljon!

Összehúzva a páros veres függöny, de még azon is átalsút a hold, álomban jár a Kese Tóth leány, és Temető Balogh kövesgyűrűjével megérintvén, kinyílnak mind a zarak...

VÁRAKOZÁSOK

Istentelenül hosszú ez a tél, akik betérnek Gilice Katához, megsöréttelt fácánok véres tollát, kutyakölkök vágóját, és a csöszök rosszkedvét viszik magukkal, a borba szeretnék mindezt belefojtani.

Sidó Annuska nagykendőbe kötve fehér szelekkel tépeti magát, hóban húzza a fél-szemű babát, és szőke nád közé keveredve várja, hogy érte menjen valaki. Az úton Pápi Balogh hozza-viszi a postát, talpa alatt a forró téglá végleg halálra hült, és laposüveg híján Pápi Balogh odafagyna a bakra, akkor pedig az angyalos kuverták sosem érnének célba, amiket Kökény Pipi s a Gyöngyszép Fánika küldözget a helybéli ifjúságnak.

A vénebbje makk disznó, tők király társaságában igyekszik a sűrű temetésekre nem gondolni. Sutban, kemencetorkón, kék zománcos pilik földjében már repednek a magok palántázáshoz, mikor a halál labdarózsák habzását elutálva, magára rántja a nagy kőlapot az úribb sírok egyikén, ahonnan fertelmes ügyleteit bonyolítja.

RÖPTETŐ ÁLOM

— Hát te mit fújkálsz odafenn?

— Eztet a levélsípot!

— Könnyű neked, csak muzsikálsz!

Körös-körül gyolcsvillogás, nagy selyemszalagzurrogás, szoknyalobogások, Sidó Annus, a Kese Tóth leány, Temető Balogh, a Sűvöltő Tóthok apraja kézenfogva, Süle Miska, a további, és még további Temető Baloghok, minden világhaszontalanja tők-dudákkal, bürök-dudákkal, bodzasípokkal, levélsíppal...! Lárma a szelekbe merülve. Virág Bori fut el az úton, Rebeka lelkem tekergeti ránk a nyakát...! Szárnyra eresztett gólyakölykök keverednek közénk, s a széllal vitorlázó pelyhek közé, lámpavirágok míves gömbjét rombolta szét a nyárutó...

És az álomi készülődés vonatfüttyökbe sodródik, csapatba verődött úti batyuink közé, bátorításul a deákos évek, s felnőtt korunk kínját is elviselni, mert mint tudjuk, Galícia, Galícia sem volt egyéb: a holdbanező kapitány hét csepp kiomlott vére, virág és szőke hajszálak a hóban.